

SUPLUSVESI JA SUPLUSKOHAD 2008

Aune Annus

© Tervisekaitseinspeksioon
planeerimise ja monitooringu osakonna peaspetsialist

Tervisekaitseinspeksiooni andmetel kontrolliti 2008. a suplusvee kvaliteeti 67 ametlikus supluskohas.

Tabel 1. Ametlikud supluskohad 2008. a.

Maakond	Supluskohad
Harjumaa (v.a Tallinn)	8
Hiiumaa	6
Ida-Virumaa	9
Järvamaa	9
Jõgevamaa	1
Läänemaa	2
Lääne-Virumaa	4
Pärnumaa	5
Põlvamaa	2
Raplamaa	1
Saaremaa	2
Tartumaa	5
Tallinn	5
Valgamaa	4
Viljandimaa	2
Võrumaa	2
KOKKU	67

Lisaks ametlikele supluskohtadele oli mitmeid nn mitteametlikke supluskohti, kus uuriti suplusvee kvaliteeti, kuid muid nõudeid ei täidetud.

3. aprill 2008. aastal võeti vastu uus suplusvee määrus: [Vabariigi Valitsuse 3.aprilli 2008. a määrus nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale”](#). Seoses uue suplusvee määruse rakendamisega toimub mitmeid olulisi muudatusi eelkõige suplusvee seires ja hindamises, ning muutuvad nõuded supelrandadele ja supluskohtadele.

Määruse muutmine on tingitud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiivi 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist, ülevõtmise kohustusest.

Määruse eesmärk on keskkonna kvaliteedi hoidmine, kaitsmine ja parandamine ning inimeste tervise kaitsmine kooskõlas Euroopa Liidus kehtestatud nõuetega.

Suplushooajal oli 31 ametlikus supluskohas suplusvee piir tähistatud poide või muude hoiatusmärkidega ning kohal oli vetelpääste. Nii prügikastid, tualetid kui riietuskabiinid olid olemas 59 ametlikus supluskohas. Prügikastid puudusid 3 supluskohas, neist kahes ei olnud ka tualettruume või kuivkäimlaid.

Info suplusvee kvaliteedi kohta, vee- ja õhutemperatuuride ja supluskoha valdaja kohta oli rannas üleval 23 supluskohas, neist 6 supluskohas oli lisaks eelpool toodud infole ka muud vajalikku supluskohaga seotud teavet. Informatsioon puudus 19 supluskohas. 60 supluskoha territoorium oli kogu suplushooaja jooksul hooldatud ja korrastatud.

SUPLUSVEE KVALITEET

Vastavalt uuele määrusele uuriti suplusvees järgmisi näitajaid:

- Soole enterokokid ja
- Escherichia coli.

Visuaalselt kontrolliti veepinna puhtust: nafta/tõrva jääkide, klaasi-, plastiku- kummi- ja muude jäätmete olemasolu ning potentsiaalselt toksiliste vetikate esinemist.

Supluskohtade veekvaliteet peab vastama Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 2008. a määrus nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale” nõuetele.

Suplusvee kvaliteeti kontrolliti kogu suplushooaja vältel. Vastavalt uuele määrusele kestab suplushooaeg nüüd 1. juunist kuni 31. augustini. Enne suplushooaja algust tuleb võtta vähemalt üks proov ja veel kolm suplushooaja jooksul. Kuid sageli võeti rohkem kui neli proovi, tavaliselt u kaheksa.

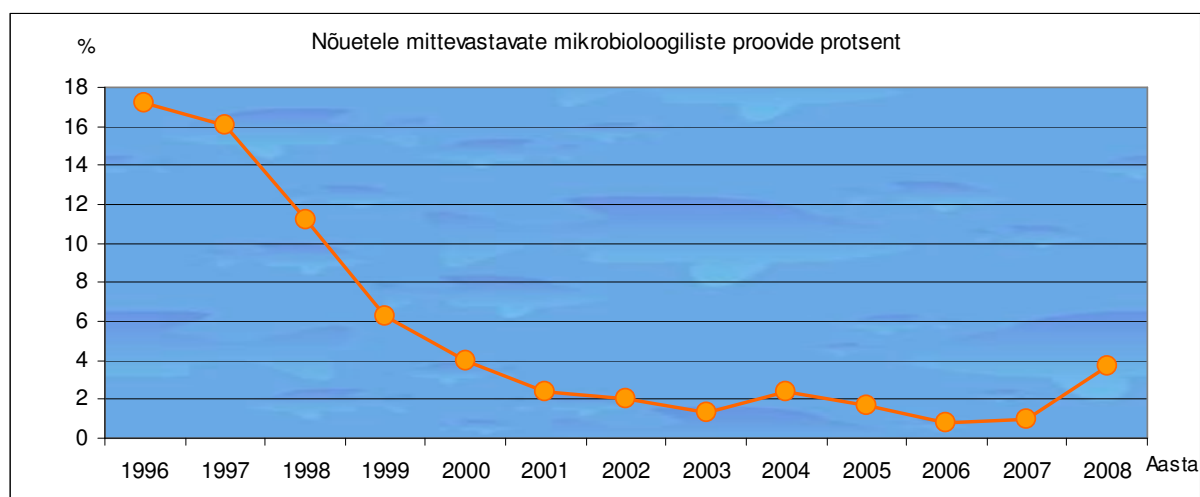
Tabel 2. Suplusvee tehtud ning mittevastavate analüüside arv

	TEHTUD ANALÜÜSIDE ARV	NEIST MITTEVASTAVAID	MITTEVASTAVUSE protsent
Meri	1488	34	2,28%
Siseveekogud	1469	21	1,40%
KOKKU	2957	55	1,86%

Võetud proovides ületasid peamiselt normi soole enterokokid (46 proovis) ja harvem E.Coli bakterid (9 proovis). Mere äärsetes supluskohtades oli kohustuslike piirväärtuste ületamisi peaaegu poole sagedamini kui siseveekogude äärsetes supluskohtades. Võimalik, et mereäärsete supluskohtade veekvaliteeti mõjutavad nende lähedal paiknevad suuremad asulad ja sadamad.

Tabel 3. Suplusvee nõuetele mittevastavate analüüside protsent

Aasta	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Mikrobioloogilised näitajad (%)	17,2	16,2	11,1	6,3	3,95	2,4	2	1,3	2,4	1,7	0,78	1,0	1,86

Joonis 1. Suplusvee nõuetele mittevastavate mikrobioloogiliste proovide protsent

Sinivetikad

Supelrandades on probleemiks ka sinivetikate vohamine, mis võib tekitada tervisehäireid. Potentsiaalselt toksiliste vetikate olemasolu suplusvees kontrolliti vee värvuse ja läbipaistvuse olulise muutuse korral või kui nende esinemise tõenäosus oli suurenenud.

Augusti alguses esines sinivetikaid Harku järves Tallinnas, Paralepa rannas Haapsalus ning väheke Kauksi rannas Peipsi ääres.

Suplusvee aruanne Euroopa Liidule

Iga aasta lõpus esitavad kõik EL liikmesriigid oma suplusvee andmed EL suplusvee aastaaruande jaoks. Komisjon avaldab aruande kord aastas enne järgmise suplushooaja algust.

2008. a esitasime 56 supluskohta andmed (eelmisel aastal 72). Neist 28 asuvad mere ääres ning 28 siseveekogude ääres.

2008. a vastasid kõik supluskohad nõuetele, neist rangematele soovituslikele nõuetele üle poole ehk 33 supluskohta.

Hooaja lõpus anti hinnang Euroopa Komisjonis järgmiselt:

Soole enterokokid võrdsustatakse fekaalsete streptokokkidega ja Escherichia coli fekaalsete coli-laadsetega.

Soole enterokokid = Fekaalsete streptokokid
Escherichia coli = Fekaalsete coli-laadsed

Uuritakse uusi näitajaid kuid piirnormid võetakse vanast direktiivist.

2008.- 2010. aasta suplushooegade jooksul antakse hinnang igale supluskohale iga suplushooaja lõpus järgmiselt:

	Väga hea vee kvaliteet 	Hea veekvaliteet 	Kehv vee kvaliteet
--	---	---	---

Escherichia coli	Vähemalt 80% proovides peab olema Escherichia colisid vähem kui 100 (100ml vee kohta)	Vähemalt 95% proovides peab olema Escherichia colisid vähem kui 2000 (100ml vee kohta)	Rohkem kui 5% proovides on Escherichia colisid rohkem kui 2000 (100ml vees)
Soole enterokokid	Vähemalt 90% proovides peab olema soole enterokokke vähem kui 100 (100ml vee kohta)	-	-